

Intervju med Per Mathiesen

28. oktober 2008

Hvorfor dro du til Tromsø?

Jeg kom hit i 1974 for å gå inn i et vikariat for Harald Eidheim, som hadde reist tilbake til Oslo. Da Eidheim sa opp noen måneder senere og stillingen ble lyst ut fast, søkte jeg og ble fast tilsatt. Jeg kom hit etter å ha blitt oppfordret til det av Harald Eidheim. Det var en viktig forutsetning for at jeg kom. En annen viktig forutsetning som jeg var nokså alene om å ha, var at jeg hadde drevet forskning her i Troms helt fra begynnelsen av 1960-årene. Så jeg visste hva jeg gjorde da jeg flyttet til Tromsø. Men jeg visste jo ikke hvordan Universitetet ville bli.

Jeg hadde lange feltopphold på Ringvassøya i 1961, 1962 og 1963. Til sammen utgjorde dette et års tid. Jeg var ganske godt kjent i lokalsamfunnet og selvsagt på Tromsø museum, hvor vi hadde tilhold. Det var forskerhybler på museet den gangen, og jeg tror jeg betalte 2.50 pr. natt for et rom uten dusj. For 5 kroner var det mulig å leie et rom med dusj. Det var greie forhold. Jeg var relativt gammel da jeg kom hit. Jeg hadde vært 15 år ved et universitet da jeg kom. Først ved Universitetet i Oslo og senere ved Institutt for samfunnsforskning. Jeg hadde en forestilling om at uansett hva vi skulle gjøre eller ikke gjøre ved det nye universitetet, så måtte det ha en slags forskningsmessig basis. Den stillingen jeg hadde, gjaldt samiske studier. Da var det enda mer påkrevet å kunne belegge hva vi sa og gjorde med referanse til forskning. For hvis ikke det var som forsker vi skulle mene noe om samepolitikk, så hadde vi ikke noen berettigelse i det hele tatt. Da kunne vi like gjerne melde oss inn i politiske partier og arbeide for våre saker der. Men hvis vi skulle mene noe om samiske forhold, så måtte det være i egenskap av forskning.

Ren synsing er sikkert morsomt, men det får andre ta seg av. Skal vi som sitter her i betalte, fine stillinger, si noe om samfunnet, så må det ha en begrunnelse utover vår egen ideologi. Selvfølgelig er det gråsoner her, bildet er ikke alltid like enkelt. Men dette har vært mitt prinsipp. Det bidro nok til at jeg fikk en litt spesiell posisjon i det samfunnsvitenskapelige miljø. Jeg ville gjerne at basis for mine ytringer skulle være solid. Vi har da også presisert overfor de samiske sentrene som vi har hatt opp gjennom årene, at skulle de lykkes med politisk virksomhet, så

<http://doi.org/10.7557/15.4374>

© The author. This is an open access article distributed under the terms and conditions of the [Creative Commons Attribution 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license.

måtte de være faglig gode. De måtte kunne faget sitt. Og så kunne de politisere så mye de måtte ønske på basis av dette. Det har vært min tenkemåte som har gått igjen hele tida og som i høy grad gjelder fremdeles. Enten må man ha noe som kan belegges, eller så får man holde kjeft.

Jeg har aldri sett noen grunn til å mene noe særlig om «det røde universitet». For det første tror jeg det i stor grad var skapt av pressen og andre utenforstående. Så var det vel et og annet enkeltindivid i personalet som sa noe som kunne passe inn under den etiketten. Tanken om et rødt universitet synes jeg på en måte var selvmotsigende. For enten driver en med skikkelig forskning, eller så arbeider en politisk som medlem av et politisk parti. Den der blandingen av forskning og politikk har jeg ikke hatt noen sans for.

Landsdelsrelevans var et hyppig brukt ord i Universitetets første år.

Det appellerte til meg, fordi jeg visste en god del om landsdelen da jeg kom til Universitetet. Det prosjektet som jeg hadde vært medarbeider på og som var ledet av Vilhelm Aubert, tok utgangspunkt i noen amerikanske sosialpsykologers tenking omkring Nord-Norge. De mente som psykologer at folk som bodde ensomt og avsides, ville preges av det psykologene kaller deprivasjon. Så vi skulle finne ut av hva dette begrepet deprivasjon var for noe.

Vi brukte mye tid på å bygge opp kontakter og knytte forbindelser inn i kommunestyre og i fylkesting. Landsdelsrelevans for meg betydde å kunne bidra til å få til vekst og utvikling omkring i distriktene. Det gjaldt å forbedre situasjonen økonomisk, kulturelt, ja, på alle måter. Et av mine første forslag i universitetspolitisk sammenheng var at Institutt for samfunnsvitenskap skulle leie de to bygdene på Ringvassøya hvor jeg selv hadde gjort feltarbeid tidlig på 60-tallet. Med å leie mente jeg for eksempel å betale til ungdomslag i bygdene for at studentene skulle kunne bo i ungdomshusene. Mitt forslag var at vi nærmest skulle ha en slags sandkasse der ute hvor folk kunne leke. Men det ble selvfølgelig aldri noe av dette.

Men min tilknytning til disse bygdene var etter hvert så sterk at jeg bygde ei hytte der som jeg har hatt i 25 år. Utgangspunktet mitt for denne tilknytninga var antropologisk feltarbeid. Vi prøvde senere å bidra med mer konkret bistand, noe som resulterte i at Trond Thuen og min kone skrev generalplan for kommunen. Det må ha vært rundt 1980. Denne formen for relevans har jeg hatt sans for. Men da må utgangspunktet være at du kjenner det stedet du opererer i. Og det gjør man da som antropolog. Har man bodd i en bygd i et års tid, sommer som vinter,

så lærer man ganske mye. Folk er flinke til å snakke og gjøre rede for ting. Noe av den beste skolegang jeg har hatt, har vært i form av feltarbeid sånne steder. Jeg kom jo med min bakgrunn fra Oslo vest og skulle prøve å skjønne hva sjarkfiske og sånt noe var. I begynnelsen var jeg helt blank, men de insisterte på at jeg skulle skjønne meg både på det ene og det andre. Særlig var min første vertinne i Grunnfjorden en engasjert informant. Hun tok meg liksom fatt og sa: «Sett deg ned, så skal du få høre». Landsdelsrelevans, ja. Men da som forsker og ikke som politiker. Og jeg mener at der er det et klart skille.

Vi utviklet et vennskapsforhold til noen av folkene på Ringvassøya, ikke minst til min første vertinne. Når vi ble godt mottatt, hadde nok det sammenheng med at de opplevde at bygda deres var så interessant at det kom folk helt fra Universitetet i Oslo for å lære. De hadde en strid om en stikkveg fra hovedvegen over Ringvassøya. Og ett av argumentene fra ordføreren i en artikkel i *Nordlys* for at denne bygda måtte få sin vei, var at den var så viktig at universitetet hadde fattet interesse for den.

Jeg pleier å si til studentene når de skal ut i felten, at det viktigste de har med seg, er ørene. De skal høre og se og ikke snakke så jævla mye. Vi hadde ingen problemer i møte med bygdefolk på Ringvassøy. Kan ikke en gang huske at det kom noen slengord om unyttig forskning eller lignende. Det har jeg opplevd andre steder, men ikke der ute. Disse erfaringene var svært gode å ha med seg da jeg kom hit til Universitetet i Tromsø (UiT) i 1974.

Spørsmålet om hva slags effekt slike feltarbeid og andre samfunnsfaglige engasjement har hatt for landsdelen, er det egentlig umulig å gi noen klare svar på. Jeg var bedt av Tove Bull, mens hun var rektor og jeg var dekan, om å holde et lite innlegg om Universitetets betydning for landsdelen. Mitt utgangspunkt var da at den har vært helt enorm. Men hvis du ber meg om å belegge denne påstanden, så kan jeg ikke det. Jeg tillater meg likevel å tro at UiT har betydd enormt mye for folks selvbilde og selvtilit. Men det er som sagt ikke lett å belegge. Det er likevel mitt inntrykk og min absolutte mening etter å ha bodd her i 35 år. Jeg tror betydningen har vært enorm. Reaksjonen på at Tromsø ikke fikk vinterolympiaden i 2018, er et sidespor som er skapt av noen merkelige mennesker. Jeg tror redaktøren i *Nordlys* med sitt hatefulle utspill tar helt feil. Men det er klart at han ikke er alene om slike holdninger.

Hva med det samiske perspektivet?

Jeg ble bedt om å gjøre en undersøkelse i forbindelse med at det skulle brukes 60 millioner av et boligfond til å bygge nye hus, fordi husene i indre Finnmark var så dårlige. Dette holdt jeg på med det noen år på

slutten av 60-tallet. Jeg reiste rundt og så på hus og snakket med folk. Fra å ha «oppdaget» en forsvunnet samisk befolkning på Ringvassøy, registrerte jeg altså få år senere at denne befolkningsgruppen i nåtid bodde i hus som holdt på å dette ned. Begge deler bidro til å utløse min interesse for det samiske. Det var selvfølgelig noe av grunnen til at jeg fikk professoratet at jeg hadde arbeidet med disse tingene i mange år. Jeg har ment, og mener fremdeles, at Universitetets forståelse av det samiske var meget begrenset. Det var en utbredt oppfatning at dette kunne da ikke være noe viktig tema, siden den samiske befolkningen var i ferd med å dø ut. Dette hang selvfølgelig sammen med at mange av de som var ansatt på Universitetet, var her fra området og hadde vokst opp med en slags dødsdom over det samiske.

Det samiske som studieemne sto sentralt i min fagtilværelse i mange år. Vi var vel både litt flinke til det, samtidig som jeg gjorde masse tabber. Men hele tiden mente jeg at vi kunne bidra til diskusjonen om det samiske, ikke med å si at samene har det så jævlig og alt det der, men heller prøve å se på dette i et samfunnsvitenskapelig perspektiv som kunne gi argumenter for endring. Og det har jo kommet voldsomme endringer. Vet ikke om vi har bidratt til det, det er vanskelig å vurdere. Nå er det utdannet så mange dyktige samer fra Universitetet at jeg synes at vi andre bør trekke oss tilbake. Et eksempel på det var da Samisk senter ble opprettet. På det tidspunktet het denne forskningsgruppen «Seksjon for samiske studier og etniske relasjoner». Da Samisk senter ble opprettet, endret vi vårt navn. Vi kunne ikke hete samiske studier, det ordet måtte selvsagt senteret ha. Så vi ble omdøpt til Seksjon for antropologi. Det var på en måte en symbolsk markering av at nå overtar de (samene), og vi må trekke oss tilbake. Nå sitter det jo fullt av kompetente samiske fagfolk over alt.

Under Alta-konflikten ville to kolleger av meg reise dit og delta i demonstrasjonene. Da sa jeg at de kunne dra på betingelse av at de søkte permisjon fra stillingen sine de dagene de var der. Jeg understreket at det var storartet å sitte der og alt det der, men at de var der i egenskap av politikere. Da måtte de ha permisjon fra universitetsstillingen. Jeg hadde jo ganske mye med Alta-konflikten å gjøre. Men jeg holdt meg for det meste her, og mye foregikk på telefon. Jeg hadde en telefonavlyttingssak som ble slått svært opp. Jeg sa i et intervju at politiet måtte ha stått bak dette. Det hørte politimesteren i Tromsø, og jeg ble tiltalt for å ha sagt løgnaktige ting om politiet i Tromsø. Saken ble henlagt pga. bevisets stilling. Jeg kan godt forstå det kunne være fristende å avlytte min telefon, for jeg snakket med disse menneskene flere ganger om dagen over alt.

Du opplevde også kritikk fra samisk hold?

Ja, jeg opplevde blant annet å bli hengt ut av Ole Henrik Magga i *Nordlys*, der han tilla meg utsagn som jeg ikke sto bak. Det var bare tull. Så sendte jeg en mail til Ole Henrik og sa at jeg ikke skjønnte at han kunne si noe som han visste var galt. Men jeg valgte å unngå åpen aviskrangel i *Nordlys*. Det ville nemlig bli en type debatt som bare kunne virke destruktivt. Jeg har også vært angrepet av andre i *Nordlys* og valgte da samme strategi. Jeg svarte internt på epost istedenfor å få svære oppslag i *Nordlys*. Det har jeg aldri hatt noen sans for.

Jeg har vært fysisk angrepet flere ganger. En gang husker jeg skjorta mi gikk og ble brukt som pussefille neste dag. Dette skjedde i indre Finnmark. Men noen av studentene var jo råde nok, med ganske tøff kjeftbruk. Vi hadde debatter som var alt annet enn morsomme. For den som ikke skjønnte dette, var det veldig lett å feiltolke oss. Men det berørte jo helt andre fundamentale ting enn at vi var noen jævla drittsekker. En av de aktive sa til meg for noen år siden at han i ettertid hadde syntes jævlige synd på oss for all den dritten vi fikk.

Blant de mest samepolitisk engasjerte studentene var det nok de som mente at det ikke var vår *business* å mene noe om samisk politikk, eller om samisk fortid eller framtid. Det var tema som samene selv skulle ta hand om. På mange måter var dette et riktig syn, men igjen: Det var ikke samepolitikk, men antropologi vi prøvde å lære dem. Vi hadde mange samiske studenter. På et tidspunkt var det snakk om å undervise to grupper, én samisk og én ikke-samisk. For vi kunne snakke med de samiske studentene om ting som de kjente bedre enn vi gjorde med en slags fortrolighet som vi ikke kunne gjøre like lett med norske studenter. Men også dette ble det spetakkel av.

Institutt for samfunnsvitenskap hadde i den første tida ambisjoner om å drive tverrfaglig?

Jeg har vært involvert i tre store tverrfaglige prosjekter og synes det har vært både gøy og vellykket. Men jeg er imot tverrfaglighet generelt. Det blir bare tull når en for eksempel skal undervise i tverrfaglighet der en både skal snakke med referanse til de ulike grupper av studenter i auditoriet og med referanse til de ulike fag. Jeg har alltid argumentert for at du kan drive tverrfaglige prosjekter, men at tverrfaglighet ikke hører hjemme i undervisningssammenhenger. For jo mer særfaglig du er, jo dyktigere du er i ditt eget fag, desto lettere blir det å være tverrfaglig. Når det gikk så godt med de to store prosjektene i Karlsøy, skyldtes nok det langt på vei at vi var flerfaglige.

Men jeg tror ikke på at fag som skal gis på universitetet, kan være tverrfaglige. Jeg har alltid ment at på disse internasjonale masterne som vi tilbyr, må studentene være knyttet til ett fagmiljø, der de får sin veiledning. Så må de ellers i undervisning og alle mulige andre sammenhenger gjerne bevege seg omkring. Men de må ha en klar faglig forankring, fordi det ellers lett blir rot av det. I Norge brukte vi, i hvert fall før, seks år på å ta vårt hovedfag, og det var fordi det tok så lang tid å komme fram til skikkelig faglig innsikt.

Yngvar Løchen var tverrfaglighetens hovedtalsmann. Han var utvilsomt også en utrolig dyktig sosiolog. Men han var ikke noen god antropolog. Etter hvert som det gamle tverrfaglige grunnfaget i samfunnskunnskap vokste, begynte de enkelte faggruppene å trekke seg ut av fellesundervisningen. Psykologene fikk sin psykologi. Geografi fikk sitt. Til slutt satt antropologene som eneste faggruppe igjen og underviste i det tverrfaglige faget. Dette til tross for at antropologene hadde vært imot dette fra første dag. Så vi prøvde å være pliktoppfyllende og trofaste og gjorde jobben vår, mens de andre stakk av etter hvert fordi de innså at dette ble for vanskelig.

Noe av feilen med samfunnsfag er at det ligner litt mye på hverdagslivet, samtidig som det ikke er det. Det er noe annet. Poenget med samfunnsvitenskap er å utvikle evnen til å skifte standpunkt, skifte forståelse samtidig som du er vel vitende om hva du gjør. Det er kanskje det viktigste, at man kan trenge inn i andre forståelser enn de man har vokst opp med, og gjøre det bevisst. Men dette forutsetter at du har en tilhørighet enten i statsvitenskap eller i sosiologi eller antropologi, eller hva det skal være. Det der å skulle ha en bit av hvert fag, har jeg aldri hatt noen sans for.

Institusjonspolitiske betraktninger knyttet til Universitetet?

Det er to sett av aktører ved et universitet. Det er de faglige, og det er de administrativt ansatte. Noen ganger har de to gruppene dratt sammen og noen ganger i hver sin retning. Jeg har sittet i to universitetsstyrer, først med Yngvar Løchen og så med Helge Stalsberg som rektor. Jeg husker en del tilfeller med litt hånflir fra representanter for de andre fagene overfor samfunnsfagene. Men i den grad vi har vært nedvurdert, så henger det nok sammen med at vi overskred grenser, ikke minst gjennom å komme med rent politiske utsagn. Da er det klart at vi gir de andre noe å le av. Du husker kanskje, for gud vet hvor mange år siden, da Reidar Bertelsen satt som vår representant i Universitetsstyret og han på ett budsjett fikk alle stillingene til vårt fakultet. Det var derfor han fikk oppkalt et rom etter seg nede i tredje byggetrinn.

Inntil for noen år siden var universitetssamfunnet i svært liten grad i stand til å skjønne hva dette her med samisk egentlig dreide seg om. Det syntes jeg var veldig tungt, og det satt langt inne. Som en departementsråd som bodde på Røa sa til meg for noen år siden mens vi holdt på med disse boliggreiene: «Hjemme hos meg, når vi skulle starte noe nytt, så lagde vi basar og dannet foreldreforeninger. Slik synes jeg det burde være, også i den samiske verden». Det er ikke slik det er. Det ville blitt helt galt å bygge det samiske samfunnet på basis av basarer og lignende. Det ville bare bli tull. På mange måter har nok det samfunnsvitenskapelige miljøet vært oppfattet som litt spesielt og litt rart. Mange ting har vært sagt i den anledning. Jeg har en følelse av at de andre fagmiljøene går mer i ett, mens samfunnsviterne har stått litt utenfor. Innenfor vårt fakultet har antropologene vært oppfattet som litt spesielle, mens de andre har glidd mer over i hverandre. Og det er for så vidt ikke så overraskende.

Vi befinner oss mye ute i felten. Vi oppfattes som noen som sitter på rumpa ute i noen busker eller i en by, eller hvor det måtte være, i et års tid for å finne ut av hva det er du skal skjønne. Du skjønner ikke hva du skal skjønne når du starter, en gang. Veldig mange rister bare på hodet av dette.

I disse dager kommer dette fagets absolutte leder, Fredrik Barth, ut med en bok som er basert på hans arbeider i de pashtunske områdene i Afghanistan – fra hans første besøk der i 1950-årene og helt fram mot vår tid. Om Fredrik sies det ofte at han er en av de antropologene som har gjort flest feltarbeider. Og han berømmes like mye for sine mange feltarbeider som for at han har skrevet noen av de mest toneangivende bøker og artikler innen antropologien.

En del av våre kolleger rundt i landet tror nok at vi antropologer ved UiT bare steller med samer. Nå har vi hatt en del sørnorske antropologer som vikarer hos oss, og de har skjönt at det ikke bare er det vi steller med. De tar forhåpentligvis med seg litt kunnskap sørover igjen.

Du har blitt her i Tromsø?

Det er jo selvfølgelig flere grunner til det. Én er at jeg er jo gift med en som er ansatt her. Jeg har aldri søkt noen stillinger sørpå. Jeg har i grunnen aldri hatt noe ønske om å flytte sørover. Jeg har fire unger, to pluss to. De to eldste har aldri bodd her, men mine to yngste, som ikke er så unge lenger de heller, har begge flyttet til Oslo. Det synes jeg er litt synd. Dette er noe som kunne trekke meg sørover igjen nå.

Hvordan opplever du den enorme veksten fra dere satt i Bergbygget i 70-årene?

Jeg opplever disse endringene sterkere på Ringvassøya enn her i byen. Da jeg kom dit, så var det ikke veiforbindelse. Strømmen var nettopp kommet. Alle gikk i mer eller mindre hjemmesydde klær. Konfirmasjonsdressen var snudd og alt dette her. Og folk sleit som bare pokker både på land og på vann. Kunnskapen om verden var ikke stor. Nå jeg kommer ut der i dag, står det mercedeser utenfor alle hus, og alle går i siste slags boblejakke og alt dette, det rent synlige. Men det som er det rare, og også litt trist, er at når du nå går inn i husene, så sitter pinadø de samme gamle folkene som satt der da jeg var der for 50 år siden. Det er bare noen ytterst få nye som har etablert seg. Den voldsomme materielle veksten har ført til at folk har skjønt at det er i Tromsø det skjer. Hvis du begynner på Universitetet og tar en eksamen der, så har du ikke mange jobbmuligheter der ute i dag. Noen kan selvsagt ta jobb på skolen, men hvis folk har noe mer ambisjoner enn det, så må de bli i Tromsø. Det er klart, jeg tror at folk i dag gjennomgående har det mye bedre. Nå mener jeg ikke bare rent materielt, for det er så åpenbart. Nå er det hester til fritidsbruk overalt, folk har jakthunder. Naboene min der ute har flere jakthunder. Når jeg kommer med min eneste, så kommer de med sine tre. De reiser rundt på hundeutstillinger og vinner premier. Det er blitt veldig annerledes. Jeg tror det er helt opplagt at folk har det veldig mye bedre.

Hva med dagens universitet i lys av forholdene på 70-tallet?

Du vet, det har skjedd to ting. Det ene er at alt blir større med mange flere studenter og flere kolleger og sånt. Samtidig skjer det en omorganisering. Jeg synes at den retningen som ting har utviklet seg i ved dette universitetet, er feil. Det blir så fordømt mye byråkratiske greier. Kona mi er instituttformann og har vært det nå i flere år. Hun gjør ikke stort annet enn å skrive evalueringer og betraktninger om «beditten og bedatten», og får nesten ikke gjort noe faglig. Jeg har vært både instituttformann og dekan. Men vi hadde ikke dette jævlige maset med alle papirer som til enhver tid skal skrives.

Det er kommet inn masse nye mennesker. Til det vil noen si at det er fint at vi får fornyelse og alt sånt, men det betyr jo at det kommer inn nye folk som ikke kjenner den kulturen som man har ved et institutt eller et fakultet. Det sitter fullt av folk borte i administrasjonen, jeg vet ikke hvem de er, en gang. Kjenner ikke ansiktene, har aldri sett dem. Plutselig så treffer jeg noen av dem i et møte. Dette personalet skulle jo bidra til å gjøre forskerens arbeidsdag bedre. Nå er det på en måte

snudd på hodet. Vi skal tjene dem og gjøre det lettere for dem å administrere og alt dette her. Dette er en utvikling som mange er opptatt av og mange snakker om. Antallet nye byråkratiske stillinger øker i forhold til vitenskapelige. Det er utviklingen som mange misliker sterkt.

Hvis du sier til byråkrater at vi pleier å gjøre det sånn her, så får du til svar at, «ja, det kan godt være. Men det er ikke slikt vi skal ha det her». Og så skal man ha maler for alt. Det er den andre siden av den økende byråkratiseringen. Hvordan byråkratiseringsproblemet skal kunne løses i sammenheng med fusjonen, det vet jeg ikke, men det tror jeg ikke blir lett. Så du skjønner, jeg er av de mange som er nokså sterkt imot denne fusjonen, men den diskusjonen skal vi ikke ta her. Høgskolen og Universitetet har hatt helt ulike oppgaver. Det tror jeg er riktig, og det er nødvendig at vi blir spesialister og blir gode på det vi skal være gode på. Å slå det der sammen til en blanding tror jeg er helt galt. Jeg mener at vi må tenke mer på den forskningen som Universitetet skal gjøre og mindre på de såkalte kravene som samfunnet stiller til oss. Gjøre rede for hva vi bruker pengene til er vel og bra, men dette kravet om mer forskning for hver krone tror jeg er en helt feilaktig måte å tenke på.

Hvis vi skal tenke faglig, så må vi tenke med referanse til noen regler som finnes innenfor det enkelte fag. De reglene er det krevende og vanskelig å lære. Et fag er et kulturspesifikt synsfelt eller en synsmåte som du må lære deg, og det gjør man på et universitet. For at du skal kunne testes innenfor dette faget, så må de kjennetegnene som vi ser etter være så klare at det går an å finne ut om du er god eller dårlig. Det dreier seg om et sett med regler som må læres så ordentlig og grundig at en kan holde fast ved dem. Dette forutsetter mange års fordypninger og testinger. Siden dette er noe som er skapt av mennesker og som ikke finnes i naturen, så må det læres. Fag er noe som må læres, og noe av poenget med fag og faglighet er evnen til å føre en faglig diskusjon. Å ha utviklet evnen til å argumentere innenfor rammen av sitt eget fag, er etter mitt skjønn en helt essensiell ferdighet. Det må være en løpende debatt. Et fag er på en måte en løpende debatt.

Til slutt?

Pilen som viser himmelretningene er 45 grader feil på alle oversiktskart over campus på Universitet i Tromsø. Jeg har påpekt feilen, men fått beskjed om feilen ikke vil bli rettet på før etter denne fusjonen, for da skal det meste omtekstes.